

„Мати – берегиня роду”

Обладнання: грамзапис пісень про матір, репродукції картин Сімоні Маршіні „Мадонна”, Леонардо да Вінчі „Мадонна з немовлям”, твори учнів про маму, виставка учнівських малюнків (портрети своїх мам), вислови поетів, письменників.

I. Вступне слово вчителя.

Як чудово, що в Україні стало доброю традицією відзначати в другу неділю травня день Матері, берегині сім’ї, духовної опори роду. Вона береже звичаї своїх попередниць, встановлює власні родинні традиції, творить неписане законодавство стосунків у своїй маленькій державі, ім.’я якій – родина. До матері прислухаються, її поважають. Де вона в пошані, там лад і спокій. Споконвічні закони народної моралі українців возвели жінку на п’єдестал і водночас поклали на неї найвищу відповідальність за родину, рід, народ, його незнищенність.

Учень:

Щасливий, хто рідну матір має,
Хоч зморшки вкрили вже чоло,
На світ спокійно споглядає,
Не знає, що то в світі зло.
Для матері ти все дитина,
Хоч ти розрісся, наче дуб,
Вона піклується тобою,
Хоч в тебе сивіє вже чуб...
Ти все для матері дитина,
Ти ціль життя її і зміст,
Вона тобі вінки сплітає,

Для тебе досягає звізд...
Вона все дбає, пам'ятає,
Готувить тисячі утіх,
Вона, як янгел-хоронитель
Змете з дороги зло і гріх...

Учитель: Мати – найрідніша і найближча кожному з нас людина. Від неї ми одержуємо життя. Вона вчить людських правил, збагачує наш розум, вкладає у наші вуста добрі слова. Образ матері опoетизований у віршах, оспіваний в музичних творах, прославлений в казках і легендах. Перше слово, яке дитина вимовляє це слово „мама”. Мама – наша берегиня.

1-й учень: Є немало мам на світі,
Мами добрі, мами світлі.
Та одна є наймиліша
Хто така? Скажу вам я –
Рідна матінка моя.

2-й учень: Можна все на світі зробити:
Перетворити зиму на літо,
Можна моря й океани здолати,
Гору найвищу штурмом узяти,
Можна пройти крізь пустелі і хащі.
Тільки без мами не можна нізащо.
Бо найдорожче стоїть за словами -
В світі усе починається з мами.

1-й учень: І коли згрубіла ваша мова,
Їй здобудьте ласку із грудей,
Бережіть її від злого слова,
Бо найглибші рани від дітей.

Учень: Ми підготували інсценізацію вірша І. Вієру „Мамо, чому?” для
Вас

Син: Чому у тебе у косі ясна
Забіліла раптом сивина?

Мати: Од любові, од тривоги, надій:
Ти ж один у мене, сину мій.

Син: А в бабусі голова біліш –
То ж мене бабуся любить більш?

Мати: У неї діти – доньки і сини –
Додають, сердешній, сивини.

Син: Чом же тітка сива, як зима?
В неї ж діток не було й нема?

Мати: Так, синочку, біла геть вона,
Бо нудьгує цілий вік одна.

Учень: Я прокидаюсь рано – і рано, хоч ще не встаю,
Тільки спросоння погляну, бачу матусю свою.
Ходить по хаті навшпиньки, щоб не збудити мене.
Мати – то сонечко рідне, сонечко ясне, земне.

Учитель: У народі кажуть, що найсвятіша любов материнська. Послухайте легенди І. Паньківа „Легенда про матерів” та В. Сухомлинського „Материнська любов – найсвятіша”

(учні розповідають)

Тому допомагайте мамам, бережіть їх. Щоб не було таких синків, як у вірші А.Костецького „Домашній твір”.

Вітько – бідак, страждає так, аж здригає ногами!

Він за столом, він пише твір „Я помагаю мамі”.

Старанно олівець гризе та супить брови грізно,
але нічого – хоч умри! – до голови не лізе.

Та ось тихесенько зайшла в його кімнату мама:

– Вітюнь, будь ласка, в магазин сходи за сірниками.

Ідея! – вигукнув синок, а мамі: „Ну й морока!

Сама іди! Я твір пишу. Роблю важкі уроки.”

І мама вийшла, а Вітько швиденько пише в зошит:

„Я в магазин завжди ходжу, коли мене попросять”.

Хвилини за десять мама знов: з’являється у дверях:

„Вітюнь, картопельки начисть. А я зварю вечерю”.

– Сама начисть! – кричить Вітько! Та так, що ледь не лопне.

– Я твір пишу! Я зайнятий! Сама вари картоплю.

Виходить мама, а синок писати знов сідає,

„Я мамі сам варю обід, сніданок і вечерю...!”

Радіє син: „Не твір, а люкс! Оцінка буде гарна!”

І геть не думає про те, що він радіє марно!

Учитель: Надамо слово мамам. *(виступають мами)*

Учитель: Діти отримали завдання, готуючись до цього заходу написати твір „За що я люблю свою маму”, намалювати ваші портрети. Я відчула, що всі діти дуже люблять мам, пишаються вами і хочуть наслідувати вас.
Ось послухайте уривки дитячих творів (*зчитуємо кілька кращих уривків з дитячих творів*).
Подивіться на свої портрети (*демонструються малюнки*)

Учитель: Прислів'я і приказки начебто написаний звіт правил, якими людина може користуватися в повсякденному житті. Увійшли в прислів'я образи матері і дітей.

– Які ж ви знаєте прислів'я про маму?

Учні називають

(„Шануй батька і неньку, буде тобі скрізь гладенько”.

„Нема того краму, щоб купити маму”

„Матері ні купити, ні заслужити”

„Мати одною рукою б'є, а другою – гладить”

„Нема цвіту білішого, як цвіт на калині, нема в світі ріднішого, як мати дитині” та інші)

Учитель: Кожна мати вчить свою дитину любити рідний край – місце, де народився, вчить любити рідну хату.

Учень: Не скупіться на теплі слова,
У світі так мало тепла,
Лиш від рідної хати
Та від лагідних рук мама й тата

Учень: Коли зміцнюють крила, щоб літати,
Не забувай про рідну матір
Та встигни добре слово їй сказати,
Допоки ти живеш у рідній хаті.

(пісня „Смерекова хата”)

Учитель: Великий педагог К.Ушинський писав: „Важко передати словами те, що особливо світле, коли ми згадуємо теплоту рідного сімейного гнізда. До глибокої старості залишаються у нас якісь задушевні зв’язки з тією сім’єю, з якої ми вийшли”

Учень: Одна Батьківщина і двох не буває,
Місця, де родилися, завжди святі.
Хто рідну оселю свою забуває,
Той долі не знайде в житті.
Чи можна забути ту пісню, що мати
Співала малому, коли засинав?
Чи можна забути ту стежку до хати,
Що босим колись протоптав?

Учитель: Від часів Шевченка і до наших днів українські поети складають величальну пісню матері. Важко назвати у сучасній літературі поета, який би не звертався до цієї теми. Найніжніші слова знаходять сини для матерів.

(Учні читають поезії А. Малишка „Пісня про рушник”, Д. Павличка „Два кольори”, „Чорнобривці” М Сингаївського „Пісня про матір” Б. О. Олійник)
звучать також ці пісні

Учень: Василь Симоненко по-своєму оспівує величний образ матері, який переростає в образ України.

„Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину”
Тож будьмо гідні святої материнської любові.

Учитель: „Берегти матір – означає піклування про чистоту джерела, з якого ти пив з першого свого подиху й питимеш до останньої миті свого життя: ти живеш людиною і дивишся в очі інших людей як людина лише оскільки, оскільки ти назавжди залишаєшся сином своєї матері” (В. Сухомлинський)

„Три біди у людини – смерть, старість і погані діти – говорить українська народна мудрість. Старість – неминуча, смерть – невблаганна, перед нею не можна зачинити двері, а від поганих дітей можна дім зберегти, як від вогню. І це залежить не тільки від батьків, а й від самих дітей. Тож завжди намагайтеся бути слухняними і вихованими, турбуйтеся про своїх мам і не завдавайте їм прикрощів. Тому що мати – це наша берегиня.

Учень: Мати піде, в серці лишить рану –
Всохне корінь твій і верховіть.
Заклинаю: бережіть маму!
Діти світу, матір бережіть!

Учениця: Ми любимо вас, кохані мами
Ми вам бажаємо здоров'ячка багато,
Ми хочемо, щоб завжди ви раділи,

І щоб в житті ніколи не хворіли.

Учень: Хоч часом ми буваємо нечемні,
І дуже ви хвилюєтесь за нас,
Але у серці знаємо, напевно
Ми більше радуємо вас.

Учениця: Хай Бог охороняє вас від злого,
Хай світить сонце і колосяться жита,
Щоб були ви щасливі і здорові
На многії і благії літа

всі виконують пісню „Многії літа”

О мамо! Мелодіями молодієш...
Надійно торкатись до твого плеча
Вже стільки ти вдіяла...
Скільки ще вдієш!
Ти гідна пісень,
І пісні – звучать!